

БРАМИНЪТЪ ВЪЛШЕБНИКЪ

Индийска приказка

Нѣкога, много отдавна живѣлъ беденъ браминъ на име Харисарманъ. Той билъ толкова беденъ, че едва изхранвалъ семейството си.

Единъ день щастieto мусе усмихнало: жена му постѣпила слугиня при богаташа Стулудата, който живѣлъ срещу Харисармана въ великолепенъ палатъ.

Следъ нѣколко дни дѣщерята на този богатъ човѣкъ трѣбвало да се вѣнчава и приготвявали голѣма веселба. Когато дошелъ деньтъ на вѣнчавката, гоститѣ започнали да пристигатъ съ богати коли, а Харисарманъ седѣлъ на прага на къщата си и наблюдавалъ.

— Поне днесъ ще се нахранимъ добре, — помислилъ си той, — навѣрно ще ни поканятъ и насъ на сватбата.

Но когато веселието започнало, бедниятъ браминъ не билъ поканенъ на богатата трапеза.

Понеже билъ много гладенъ, той се замислилъ какво да прави. Най-после му хрумнала тази мисль: да открадне коня, който Стулудата, споредъ обичая, трѣбвало да подари на младоженеца.

Вечерта, когато се стъмнило и гоститѣ безгрижно се веселили, Харисарманъ се промѣкналъ въ обора, кждето се намиралъ коня, закаралъ го въ близката гора и го завързалъ за едно дърво. Следъ това наново се промѣкналъ въ палата и като разправилъ всичко на жена си, поискалъ тя да каже на Стулудата, че нейниятъ мъжъ е вѣлшебникъ и че знае всичко, каквото може да се случи въ свѣта.

На другия день, когато богаташътъ Стулудата потърсилъ коня си въ обора и не го намѣрилъ, по лицето му се изписала голѣма мъжа.

— Това е лошъ знакъ, — казалъ той на гоститѣ си.

Тогава приближила къмъ него жената на Харисармана и му казала:

— Господарю, повикай мъжа ми. Той е вѣлшебникъ и може да каже кжде се намира коня.

Стулудата не чакалъ. Веднага наредилъ да повикатъ Харисармана. Когато се появилъ, богаташътъ го обси-

палъ съ почести и замолилъ да му каже, кжде се намира коньтъ на младоженеца.

Харисарманъ седналъ на пода и дълго шарилъ по земята разни фигури, докато най-после обяснилъ кжде се намира коня. Нѣколко отъ хората на Стулудата веднага отишли на означеното мѣсто и намѣрили коня. Богаташътъ билъ необикновено щастливъ и богато възнаградилъ бедния браминъ.

За това вѣлшеbstво на брамина дочулъ и раджата и поискалъ да се увѣри самъ въ неговата способностъ. Наредилъ да го доведатъ въ двореца му и да каже кжде се намиратъ скѣпоценноститѣ, които неотдавна били откраднати. Браминътъ много се изплашилъ, но нѣмало какво да стори. Знаелъ, че ще изгуби главата си, ако не каже кжде сѣ скѣпоценноститѣ.

Наредено било браминътъ да се затвори въ отдѣлна стая до зори и никой да не отива при него. Предъ вратата на стаята била поставена стража.

Въ двореца на раджата живѣла една придворна, която се казвала Хачида. Като научила, че дошелъ вѣлшебникъ, който щѣлъ да обади кой е крадеца на скѣпоценноститѣ, тя се изплашила твърде много и цѣла нощъ не могла да склопи очи. Браминътъ сѣщо не можалъ да заспи. Той непрекъснато въздишалъ и смѣталъ, какво ще стане съ него и семейството му.

— Хе, моя нещастна главо! Какво най-после те сполетя! Ти вече загивашъ!

Хачида чакала да заспи стражата. Тя излѣзла отъ стаята си и приближила килията, кждето билъ затворенъ Харисарманъ. Като чула думитѣ му, тя още повече се изплашила. А браминътъ продължилъ да говори:

— Хей, главо, главо! Лошо те чака!

Придворната помислила, че за нея се отнасятъ тия думи и влѣзла въ килията.

— Добри ми брамине, — казала тя, — признавамъ ти всичко. Азъ откраднахъ скѣпоценноститѣ на раджата. Моля те, не ме издавай!

Браминътъ ѝ отговорилъ:

— Дай ми една часть и азъ

Щърко. Той бързо закричи по полето, размахва криле и отиде въ Банки. Намѣри ластовичето гнѣздо, протегна дългия си клюнъ — кльопъ! — И измъкна врабчовата жена. Кльопъ! — и измъкна и Врабча.

— Ето ви гнѣздото! — рече той на ластовицѣтъ.

Тѣ се заловиха и измазаха гнѣздото отново. Изкълваха и врабчешкитѣ бълхи. Изхвърлиха мръснитѣ юргани и дюшечи. Постлаха гнѣздото си съ пухъ и перушина. Сетне си снесоха яйца въ него. И не се мина много, и отъ гнѣздото се показаха шестъ малки главички съ червени шии.

Сърдцата на голѣмитѣ ластовици се пукаха отъ радостъ.

А Щърко крачеше въ полето и ловѣше жаби.

Христо Миндовъ

ХИМНЪ НА ПРОЛѢТЪТА

Кждето да погледнешъ — все цвѣта, червени, бѣли, жълти, сини, накутила е щедро пролѣтъта баири, валози, долини.

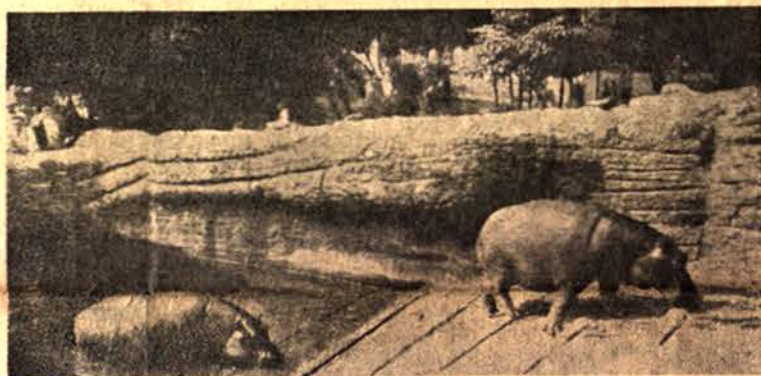
И вредъ на всѣки клонъ, задъ всѣкоя тревница, вѣтъ нѣкаква неземна свѣтла радостъ — запѣли сѣ безбройно много птици и пѣсенята имъ носи миръ и сладостъ.

О, чуйте този химнъ на пролѣтъта, когато всичко пѣе и ликува... Дано презъ цѣлия животъ той непрестанно да се чува!

Владимиръ Русалиевъ

НИЛСКИ КОНЕ

Край Хамбургъ въ Свободния паркъ на животнитѣ сѣ събрани интересни видове животни, едни отъ които сѣ нилскитѣ коне.

нѣма да кажа, че ти си крадлата. Трѣбва само да ми кажешъ кжде се намиратъ тия скѣпоценности.

Онова, което си говорили Хачида и браминътъ остана тѣхна тайна. На другия день Харисарманъ казалъ на раджата:

— Честити раджо, твоитѣ скѣпоценности сѣ скрити въ градината подъ орѣха. Крадецътъ е избѣгалъ и нѣма никога да го хванатъ. Нека му е простено, макаръ че е задигналъ една часть.

Когато слугитѣ на раджата изкопали скѣпоценноститѣ подъ орѣха, раджата се за-

радвавалъ много, наградилъ богата брамина и го пуствалъ.

Славата на Харисармана се разнесла широко по цѣлата земя. Всички започнали да говорятъ за брамина, който всичко знаелъ, но той повече никжде не се появилъ. Богатитѣ награди, които получилъ, оставилъ на семейството си, а той, за да изкупи прегрѣшението си залѣжата, отишелъ въ единъ будистски манастиръ. Тамъ прекаралъ нѣколко години, научилъ много мъдрости и се върналъ между хората, за да имъ проповѣдва само истината, добротъ и трудолюбието.

СВѢТОВНИ ПИСАТЕЛИ

М. Ю. Лермонтовъ

Роденъ е презъ 1814 година въ гр. Москва, Русия, а е починалъ на 15 юлий 1841 година въ гр. Пятигорскъ, убитъ при дуелъ.

Лермонтовъ е единъ отъ най-голѣмитѣ руски поети, който заедно съ Пушкина издигна руската поезия на завидна висота. Освенъ стихотворения и поеми, той е написалъ и романа „Герой на нашето време“. Въ творчеството на Лермонтова е отразена неговата скръбна душа, която е страдала отъ неправдитѣ въ живота. По случай смъртъта на Пушкина той написва едно стихотворение, въ което излива възмущението си срещу винувците за смъртъта му, и преклонението си предъ величието на поета Пушкинъ.

Тази година се навършватъ 100 години отъ неговата преждевременна смъртъ.

ПРОЛѢТЪ

Славейченце пѣе и гора люлѣе:

— Свѣтло небо, радва се сърдцето...

Вижте планинитѣ — нѣма ги мъглитъ, въ роснитѣ баири овчаръ волно свири...

Въ дивна е премѣна цѣлата вселена, въ дънъ земя замина зимата студена...

Агънцата припкатъ и козленца рипкатъ. Вредомъ Слънчо грѣе, вредъ се радостъ лѣе!...

Славейченце пѣе и гора люлѣе:

— Пролѣтъ, е дечица, пролѣтъ хубавица!...

Недѣлчо Тинчевъ

зъмъ. Правѣше минерални бани.

— Разбирамъ! — кльопна Щърко. — А колко бани направи госпожата?

— Знамъ ли! Цѣлъ день се кжпѣше въ рѣката.

— Достатъчно! — каза Щърко. — Сега напустнете ластовичето гнѣздо.

— Нѣма да го напустнемъ! Нѣма да го напустнемъ! — развика се жена му на Врабча. — Това сждъ ли е! Това сждия ли е — да ни пжди отъ нашата къща! Нѣма ли закони въ тази страна!

Върнаха се Врабчо и жена му и се настаниха отново въ ластовичето гнѣздо. Напраздно ластовицѣтъ се въртѣха наоколо и имъ се молѣха да го напустнатъ. Врабцитѣ все си лежахъ вжтре. Тогава ластовицѣтъ се оплакахъ пакъ на Щърко сждията.

— Така ли! — ядоса се

Стефанъ Андрейчинъ

СТОЯНОВИТЪ БИВОЛИ

Хубави биволи имаше селянинътъ Стоянъ отъ равноретието на Странджа. Той не обичаше други впрегатенъ добитѣкъ, освенъ биволи. Съ биволи орѣше, съ биволи возѣше всичко: снопи, дърва, стока. И бѣше си пробралъ два едра бивола, съ извити правилно като сърпове рога, буйни, живи. Бѣше научилъ отиѣкого, че най-хубави биволи има въ с. Баурене и бѣше ходилъ чакъ тамъ да ги избере и купи. Въ равноретието едриятъ добитѣкъ е слабъ, но Стоянъ се грижеше много и неуморно за своитѣ биволи и не оставяше да отпадатъ по едрина и сили въ неподходяния за добъръ едъръ добитѣкъ климатъ.

Единиятъ биволъ малко се различаваше отъ другия. Бѣха си лика прилика по всичко

— еднакво едри, охранени, на еднакви години, съ еднакво извити рога и съ еднакви черни, голѣми очи. Различаваше се единия отъ другия само по това, че имаше отзадъ на бута си два белега отъ вълчо охаване. Нападнали го вълци, като младъ, непрѣганъ още, той се бранѣлъ, но единъ сполучилъ да се хвърли отзадъ му и го захапалъ за бута. Изрѣвалъ биволѣтъ и се разфукалъ, разтичалъ така, че вълкътъ се замѣткалъ увисналъ.

После биволѣтъ стѣпилъ нѣкакъ на овисналия и влаченъ вълкъ и вратѣтъ на вълка се откъснали вжтре въ кожата. Вълкътъ умрѣлъ така съ стиснати въ месото му зѣби и когато биволѣтъ се завърнѣлъ въ село, тогава разчекнали челюститѣ на вълка и ги извадили. Лѣкували ра-

нитѣ, но двата белега останали.

Такава история бѣше разказалъ стопанинътъ на бивола на Стояна, когато той го оглеждаше и бѣше запиталъ за бележитѣ. Това се хареса на Стояна, то бѣше медалъ за храбростъ на бивола. Въ равноретието не бѣха опасни вълцитѣ за едриятъ добитѣкъ. Тамъ вълцитѣ сѣ дребни и намиратъ достатъчно ловъ дребни животни. Но все е хубаво когато добитѣкъ е здравъ, силенъ и боекъ.

Като орѣше нивитѣ си съ тѣзи яки биволи, ралото порѣше земята дълбоко, тя се разрохкваше по-добре и сѣитбитѣ ставаха по-добри. Когато возѣше товари по неравнитѣ, кални, или стръмнитѣ, изровени пѣтища, тѣ теглѣха юнашки и никога не запираха. Съ тѣхъ Стоянъ ходѣше навсѣкжде, дене и ноще и отъ нищо не се страхуваше.

Една есенъ Стоянъ натовъ-